

Vážené kolegyně a kolegovia, členovia a sympatizanti Slovenskej asociácie učiteľov slovenčiny!

Dovoľte mi otvoriť VI. konferenciu Slovenskej asociácie učiteľov slovenčiny. Okrem odborného obsahu súvisiaceho s vyučovaním SJL sa naša konferencia nesie aj v znamení desiateho výročia SAUS od jej založenia dňa 15. marca 2002. Jesenný termín pripomenutia tohto dátumu Rada SAUS vybrala najmä pre politické zmeny v minulom polroku, ktoré viedli k reorganizácii inštitúcií riadiacich vyučovanie SJL. Domnievali sme sa, že práve začiatok školského roka je vhodný na rokovanie a formuláciu uznesení, ktoré ako vždy zašleme dnes už stabilizovaným nadriadeným organizáciám. Preto sa čas oslavy jubilejného výročia Asociácie oddialil. O to viac sa však sa teším, že vás môžem práve dnes v mene Rady SAUS pozvať na oslavu a verím, že sa všetci večer stretneme v neformálnej priateľskej atmosfére a spoločne budeme bilancovať naše desaťročné pôsobenie.

V úvode svojho otváracieho príhovoru nemôžem nespomenúť zmeny, ktoré sa udiali vo vedení SAUS. Dňa 10. februára 2011 sa na valnom zhromaždení SAUS konali voľby do Rady SAUS a do Kontrolného výboru. O necelý mesiac, dňa 2. marca 2011, na zasadnutí novozvolenej Rady boli zvolení noví funkcionári. Dovoľte mi ich predstaviť: Podpredsedníčkou Rady SAUS sa stala Mgr. Viera Sabová (Stredná odborná škola stavebná v Žiline). Za tajomníčku Rady SAUS bola zvolená Renáta Ondrejková (Jazykovedný ústav Ľ. Štúra). Ostatnými členmi Rady sú doc. PhDr. Miloslav Vojtech, PhD. (Filozofická fakulta Univerzity Komenského), PhDr. Katarína Hincová, PhD. (Filozofická fakulta Univerzity Cyrila a Metoda), Mgr. Eva Péteryová (Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania), Mgr. Iveta Matulová (Základná škola na Vrútockej ulici v Bratislave). Do kontrolného výboru účastníci valného zhromaždenia zvolili Mgr. Alžbetu Šurinovú, PaedDr. Máriu Melichárovú a PhDr. Alenu Polakovičovou. Predsedom Slovenskej asociácie učiteľov slovenčiny som sa stal ja, PhDr. Ján Papuga, PhD. (Gymnázium na Hubeného ulici v Bratislave).

Hlavnými cieľmi novozvolenej Rady sa stali: stabilizovanie a rozšírenie členskej základne, obnova elektronickej databázy členov, rekonštrukcia webovej stránky, rozšírenie povedomia o Asociácii a v neposlednom rade príprava konferencie a oslavy založenia SAUS. Už dnes môžeme konštatovať, že naše ciele sa z veľkej časti naplnili, resp. sa naplňujú. Asociácii pribudli noví členovia, získali sme aj mnohých sympatizantov. V súčasnosti budujeme elektronickú databázu členov SAUS a databázu e-mailových kontaktov, prostredníctvom ktorých vás budeme oslovovať a informovať o aktuálnom dianí. Webová stránka má novú štruktúru, pravidelne sa aktualizuje, obsahuje diskusné fórum, elektronické podoby zborníkov z konferencií, informácie o činnosti SAUS a pod. Jej návštevnosť je okolo

100 ľudí týždenne. SAUS sa intenzívnejšie dostáva do povedomia mienkotvorných médií. Na sociálnej sieti FB sa zaradila medzi relevantné učiteľské zoskupenia, ku ktorému sa vyjadrujú desiatky ľudí. V záložke skupiny venovanej našej Asociácii je 136 priaznivcov. Ako predseda som vystúpil v televíznych novinách TV Markíza, stretol som sa s riaditeľkou NÚCEM-u, s námestníkom ŠPÚ (aj s p. doc. Vojtechom), bol som pozvaný na ustanovujúci snem Združenia učiteľov chémie, na uvedenie pamätnej mince A. Bernoláka pod záštitou ministra financií, konzultoval som problémy okolo maturity so Študentskou radou stredných škôl. Podporili sme štrajk učiteľov. Spolupracujeme s Jazykovedným ústavom Ľudovíta Štúra a zdá sa, že táto spolupráca bude mať perspektívu (o tom viac pani tajomníčka Ondrejková). Pripomienkujeme závažné problémy súvisiace s vyučovaním slovenčiny (maturita, testovanie 9), navrhujeme riešenia a zasielame ich riadiacim inštitúciám. Pri príprave tejto konferencie sme sa snažili zvýšiť jej odbornosť, prehĺbiť metodickú stránku informácií, nadviazať spoluúčasť s rôznorodými inštitúciami, ponúknuť učiteľom aktuálne pramene využiteľné v príprave na vyučovanie, ponúknuť informácie zaujímavé pre všetky stupne škôl. Nevynechali sme ani očakávané príspevky predstaviteľov NÚCEM-u a ŠPÚ. Dovoľujem si touto cestou upozorniť aj na predajné výstavy kníh pred konferenčnou miestnosťou. Ručím vám mene Rady SAUS, že sa oplatí zostať oba konferenčné dni.

Veríme, že podobné úspechy a iniciatívy budú pokračovať aj naďalej. Samozrejme, s vašou podporou. Týmto vás vyzývam, aby ste akékoľvek nápady, námety, pripomienky písali na emailovú adresu Asociácie. Budeme sa takejto spätnej väzbe tešiť, keďže práve komunikácia s vami je tým podnetom, motiváciou a hnacou silou činnosti Rady SAUS.

Zároveň musím pripomenúť, že snahou každého z nás je získať nových členov. Ak si spočítame, koľko slovenčinárov je na celom Slovensku, v okrese, v jednej škole, počet našich členov nie je taký veľký, aký by mohol byť. Netreba zabudnúť na to, že sila záujmových organizácií je práve v spájaní sa. Jestvuje síce pohodlná možnosť - ponosovať sa medzi múrmi školy a nič nespraviť pre nápravu, ignorovať členstvo v Asociácii. Tak sa však problémy s vyučovaním SJL neriešia. Moja ďalšia výzva preto smeruje k vám. Ponúkajte členstvo svojim kolegom a myslite na to, že čím väčšia členská základňa, tým sme rovnocennejším partnerom v komunikácii s riadiacimi inštitúciami. Naša roztrieštenosť spôsobuje aj to, že o vyučovaní často rozhodujú ľudia, ktorých kompetencie sú mimo reality, neaktuálne, duplicitné a nekoordinované.

Všetci vieme, že v posledných dňoch, týždňoch, mesiacoch sa učitelia zamýšľajú nad svojou existenciálnou situáciou a spoločenským postavením. Všeobecná nespokojnosť pracovníkov škôl vyvrcholila štrajkom, ktorý sa má opakovať, ba vystupňovať v novembri.

Okrem toho pretrváva chaos z tzv. Mikolajovej reformy, ktorá doteraz odrádza a metie mnohých učiteľov, najmä začínajúcich. Neraz sa stretávam s názorom, že v čase bojov o dôstojnejšie postavenie pedagógov, sú konferencie týkajúce sa obsahu vyučovania nepodstatné. Dovolím si s týmto nesúhlasiť. Nie som odkázaný zarábať si vyučovaním žiakov, ale je to práca, ktorá je zároveň mojou záľubou - ak si odmyslím prekážky, ktoré ma čoraz viac znechucujú. Patrí k nim najmä nekonceptná, nepripravená a nediskutovaná reforma obsahu SJL. Keďže verím, že mi skôr porastie suma na výplatnej páske, ako sa v školstve dospeje k skutočnej, modernej a aktuálnej reforme, treba sa aj napriek dominancii iných problémov venovať aj predmetovým záležitostiam.

Jedným z riešení je aj činnosť Slovenskej asociácie učiteľov slovenčiny. Snažme sa spájať slovenčinárov, sprostredkovať názory na náš predmet, počúvať názory a zasielať ich kompetentným inštitúciám. Práve diskusie s Vami sú aj pre mňa východiskom „boja“ za slovenčinu, ktorý vediem s najlepším svedomím a vedomím. V mene seba i našich členov. Budem tak konať, a dozaista aj členovia Rady SAUS, pokým budem cítiť väčšinovú podporu členov.

Želajme si teda čo najviac aktívnych členov, cieľavedome pracujúcich na skutočnej premene nášho predmetu. Ide nám predsa o rovnaký cieľ: vrátiť obsah vyučovania kompetentným – učiteľom z praxe.

Ďakujem za pozornosť.

PhDr. Ján Papuga, PhD.

Predseda SAUS

18. október 2012 – Konferencia SAUS

Inštitút pre verejnú správu v Bratislave

